

حيات

مېانه د اتمان مېانه... د پناه د اتمان مېانه... د اتمان مېانه...
- بچه -

اداره مرکزی :
استانبول جاده سنده آقره
آقره ده ، معارف امینلکي پانده کی داتره

استانبول پرورسی :
باب عالی جاده سنده ۱۱۹ نومبرولو
دائرة مخصوصه
تلفون : ۳۶۰۷

نومبر ۱۰ غرورده .
سنه لکي پوسته ايله ه ليرا .
(اجنبي مملکتلر ایچین ه دولار) .

ایونه واعلان ایشلری ایچین استانبول پرورسته
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینک مرجعی آقره مرکزیدر .

۱ نجی جلد

آقره ، ۵ مایس ، ۱۹۲۷

صافی : ۲۳

کتابره حرمت !

تاریخی ، ادبی تدقیقلره مشغول اولان
هر ذات امثالسز برخزینه اولان اسکی کتبخانه .
لرک آجیقلی حالی قارشیسنده حیفلانیر : اسکی
زمانلردن بری خیرسزلر ، کووه لر ، باقسزلق ،
رطوبت ، تحلل کیمیوی ، او قویانلردن بر قسمنک
لا قیدیسی کی تورلو تورلو سبیلرله نیجه نفیس
اثرلر آلدن چیقمش ، یا خود خساره اوغرا مشدر .
شکران ايله قارشیلانمق لازم کلیر که معارف و کالتی
بوایشه اهمیت ویرمش ، اسکی کتبخانه لرک اصلاح
و تنظیمی ، کتابلرک خرابیدن خلاصی چاره لرینی
تأمینه باشلامشدر .

کتبخانه لرده خیرسزلر اکثریایانکسیجی
مثابه سنده ایدی . مظلوم مظلوم کلیر . کتاب ایتره ،
او قور کورونور ، مامور افندی نکلر کوچوک بر
دالغیلغندن همان استفاده ایدرک مثلاً یا برخسهنک
اورتالرینه دوغرو حکایه باشلرنده کی نفیس
سرلوحه لر ، مینیاتورلری ، یا خود بر مجموعه نکلر
ینه اکثریا اورتالرینه دوغرو برایکی رساله یی
کسر ، جینه یرلشدیرر ، چیقار کیدردی . مثلاً
آیا صوفیه کتبخانه سنده مجهول زمانلرده ایقاع
ایدیلش بویله ضایعاته کچن سنه کی تصنیف تشبثی
دولایسیله مطلع اولمشدق . بر قسم خیرسزلرده
واردر که کتابی چالار ، یرینه کتاب براقیر .
مثلاً بازید جامعی داخلنده کی ولی الدین افندی
کتبخانه سنده بو قییلدن بر حادته وقوعه کلمشدر :
نسخه سی اندر (صادقی کتابدار) تذکره سی

آلینمش ، یرینه - اساساً مطبوعی اولدینی کی -
یازمانسخه لری مبدول بولونان (لطیفی تذکره سی)
قونمشدر . وقتیه نور عثمانیه کتبخانه سنک دوچار
اولدینی شکلده کیجه بنایه کیره رک خیرسزلق
ایدنلرده کورولمشدر .

کووه تخریباتی آلم ، حتی بعضاً قورقونجدر .
اوله کتابلره تصادف ایدیلیر که آرتیق کتابلقدن
چیقمش ، قالبوره دوغوشدر . چالیشقان بر کتبخانه
ماموری بو ملعون حشره ايله مجادله ایده ییلیر :
نته کیم استانبولک برایکی کتبخانه سنده بو مجادله نکلر
ممنونیت بخش نتیجه لری کورولمکده در .

باقیمسزلغک ده نوعلری واردر : خور
قوللانمقدن شیرازه لر بوزولور ، جلد بییرار ،
مقاب قوپار ، ظرف (محفظه) پارچالانیر . اگر
کتابلر یان یانه دیزلمزده اسکیدن اولدینی کی
اوست اوسته قونورسه مقبلر کووه قاداتر تخریبات
یا پاییلیر . کتابی یر ، نفیس ورقلری کنندی
شکلنده قوپاریر . تحلل کیمیوی ایسه ، ثمانت
ایدیله مز بر بلادر ، بو حادته نکلر نتیجه سی اولارق
کتاب ورقلری عادتاً قورولور ، یانار ، کول
حالی آلیر . بر جوق کتبخانه لر مزده قیمتدار
نیجه اثرلرک تحلل نتیجه سی الدن چیقیدینی
کورولور . مثلاً مهم بر تاریخی و ملی وثیقه اولان
(هبة الحقایق) ک آيا صوفیه کتبخانه سنده محفوظ
نسخه لرندن بری بوفلا کتله اریوب کیتیمکده در .
بوکا قارشى یا پیلاجق عاجل تدبیر او اثرک همان
فطوغرافیسنى آلدیرمقدر .

بوتون بوسایدیغمز ضررلرک اوکنه معارف
و کالتنک عزم و مراقبه سی و مامور بکلرک همتیه کایاً
کچیه جکسه هیچ شبهه یوقدر . فقط بو همت کافی
دکلدر . بالخاصه کتاب او قویانلرک و نفیس ، بدیع اثرلر
چوق اعتنا و حرمت ایتمه لری لازمدر . حکومتمز
بویوک برسماحتله یازما اثرلری هر کسک امرینه

آماده بولوندورویور . ایستین ، هیچ بر قید
و مساعده یه مجبور طو تولقمسزین ، کتبخانه لره کیره
بیلیر ، آرزو ایتدیکی کتابلری کتیرتیر ، او قور .
حکومتک بوساحتنه قارشى شکرانله مقابله ایتک ،
کتاب قیمتی بیلیمک ایجاب ایدر . حالبوکه بر قسم
مطالعارک بلامرحت ضرر ایقاع ایتدکلری داتما
کورولور . بر قاج مثال عرض ایدیم : کیمیسی
مامور افندی نکلر غفلتندن استفاده ایده رک
او قودینی کتابک کنارینه قورشون قلمیه ذاتی
مطالعه لرینی یازار . داها کچن سنه حمیدیه
کتبخانه سنده بویله بر تجاوززه اوغرا مش خصوصی
و قیمتدار بر تاریخ کتابی کورمشدم . کیمی
توکسورور ، مرکبی ، تذهیبی بوزار . کیمیسی
اوزرنده پارماق کزدیرر ، سطرلری سیلهر .
حتی ینه کچن یاز او قومق ایچون کتیرتدیکی اثرک
اوزرنده او یویا قالمش برذاته تصادف ایتمشدم که
آلنددن کتابه ترلر سوزولویوردی . بوتون بونلردن
باشقا آرقاداشیله قونوشانلر ، تتبع ایچون کلنلری
راحتسز ایدنلرده واردر . هله بعضی چوجوقلرک
آرتیق تاریخی قیمت آلمغه باشلامش رسمی
مجموعه لرک صحیفه لرینی خیر بالاماسی او اثرلری
وجلدلری خرابییه دوچار ایتیمکده در .

کوچوک بویوک بوغربلر ایچنده ، مامور افندی لرک
نازکانه اخطارلرینه قیزانلرده تصادف ایتدم .

خلاصه : اسکی کتبخانه لر مز امثالسز
برر خزینه در . غربک دورت بوجاغندن بورالره
قادر کلوب اونلری تتبع ایدن نیجه نیجه آوروپالی
عالملر واردر . معارف و کالتی بو خزینه لره اهمیت
و یرمکده ، صیانت و حمایت ایتیمکده در . خلقمزلده
حکومت مزه ظهیر اولماسی ، بر برینی ایقاظ ایتمه سی
ایسته مک حقمزدر . بوتون وطنداشله یالوارییورز :

— کتابلره حرمت ، کتابلره حرمت !

ع . ج

— ۴ —

ترقی سئرسی و زمانه بحرانی

لکهن مقاله ده «دوغان دنیا» نك اشیکنده اولدیغیزی کورمشدک. عجا بو دنیاده ناصل ترقی ایدیه جکزی؟ بوکا جواب ویرمک ایچون طبیی تکامل ایله روحک اعجاب ایتدیردیکی ترقی آراسنده کی مناسبتری اشارت و بو نقطه نظر دن زمان حاضر مسئله سنی تدقیق ایتک لازمدر.

تاریخ فلسفه سنی یاپانلرک یکدیگرینه طبان طبانه ضد ایکی مدعاده بولونقلری معلومدر. بونلرک بر قسمنه کوره تاریخک جریانی منطقیدر؛ دیگرینه کوره بونک عکسیدر. فقط تاریخک منطقی ناصل آکلاشیلیر. آکلاشیلین روح، تاریخده کنده حاص قانونلره کوره تظاهر ایدر. تکاملک رهبرلری یعنی حقیقی تاریخ عامللری، حکمران اولان فکرلری آنجق واسطه اولارق قوللایوب فتوای انجام کارده دائماً غیر عقلی ایسته کارندن آلتلر؛ اک بوسک سلطه یی فکرلرده کورده نظریات و فکریاتجیلر ایسه بونلری تحققی ایتدیرمک ایسته دکلری زمان دائماً موقیتسزلکه اوغراشلردر. شو حالده مذکور ایکی ضد مدعای

شو دستور ایله احاطه ایدیه بیلیر: بر فکر، تاریخی بر اقتدار اولایبیر؛ فقط بولورلوسه اونک حقیقت اولاسنده دکل، تمثیل ایدیمی بر وصفی حائزینی زمانک روحنه مطابق اولاسنددر. زمانک روحنه مطابق اولان شی اوزمان ایچون بدیهی اولاندر. بدیهی اولان شی ده موجود روحی شائیتنه تقابل ایدن و اونک تام بر افاده سی اولاندر.

مسئله یی ده ائی توضیح ایتک ایچون قادین موده سنی مثال آلام. معلومدر که موده یی دائماً بر قاج بوبوک ترزی «یاراعش» در. بونی ایچون هرکس بابامورده بر قاج کشی به انحصار ایدیور؟ و ایچون بونلرک ایجادلری درحال عمومک رغبتی قازانیور؟ چونکه بونلر بوتون قادیغک غیر مشعور اولارق بکله دکلری شیلره ترجان اولیورلر. بوبوک ترزی دیمک قادین عشوه بازانی ریغک شعورینی قاورایان کیمسه دیمکدر و هر هانکی بر حادته طبیعه کی بوریمده قانونلره تابعدر. ترزیلرک معرفتی هرکسک بالذات یاراعق احتیاجی دویوبده شعورلرینک کافی درجه آیدین اولامسندن دولای تحققی ایتدیره مدکلری شیئی ایلک اول یاقندن عبارتدر. بوتون موده لرک

زمانلرینه بدیهی کورونه لری و عینی زمانده فانی اوله لری بوسیدن اولدینی کی هرکشمش مودانک کندینی تولید ایدن سوق طبیی ریغک عودتنه قادر عبث کورونه سی ده عینی سیدندر.

انسان روحی ده آزلدنبری مجرد حقیقته دکل، کندیسنه بدیهی کلن فکرلره تابع اوله کلشدر. بو فکرلرک طبیی ثلوم ساعتلری کله دن نه قادر دوغرو و آفاتی تقیدلر یاییله بوشدر. بر قاج مثال: (۱۸) نجی عصرده اساس فکرلرینک مهم بر قسمی باطل اولاسنه رغماً بوتون قرانسه (روصو) نك باشی ایچون آند ایدیوردی. چونکه حرب عمومی یی یاپان نسل کی کندیسنی تخریبه تمایل بر زمانک نامشعور ایسته کنه ترجان اولیوردی. کذا الک زور آکلاشیله بیله جک بر تفکر اولاسنه رغماً (هه گهل) مذهبی (۱۹) نجی عصرک ایلک اون سنه سنده آلمانلرک اکثریسنه واضح کورونیوردی؛ زیرا او زمانک حقیقی حالت روحیه سنی تمثیل ایدیوردی. شو حالده بر نظریه، بر فکریاتجیلق موده اولدیمی یعنی بردورک نامشعور تمایللرینه ترجان اولدیمی اوکنه دورولامیور.

تاریخده هر ساعده انجام لار قرانی ربه نه مجرد فکر دکل، روحک جاننی شائیتسدر. حتی بوقرار، منطقی بر خطایه حقیقت قیمتی و بره جک راده یه بیله وارده بیلیر. فلسفه تاریخ تدقیقاتنک مذاقش ایکی معنای اساسی یی مندیج کی تظاهر ایتیه سی بونددر. فکرلر، تاریخی شائیتلری تمثیل ایتدکلری نسبتده بونلرک منطقی تکامللری یینه معکس اولور والا هر مجرد فکریاتجی موقیتسزلکه نامزددر. یینه بونک ایچوندک ره آلیست (شائیتجی) بوتون بوبوک سیاستلر اقتدار سوق طبیعینی تعقیب ایتدکلرینی تصور ایتسه لری بیله یینه فکره کوره مؤثر اولورلر.

تاریخی و تیره یی آکلامق ایسته ینلر نه فکرلردن، نه ده ساده جه واقعه لردن دکل بونلری آکلایان ویا یاشایان عضویت روحیه نك هیئت عمومی سندن حرکت ایتلیدرلر. فلسفه تاریخ کوزیله ده کوروپورزک روح، حقیقی بر عضویتدر. بو عضویته ایوم فردی و معشریسی تفریق ایدیه لرک عمومیتله «غیر شعور Inconscient» تسمیه اولونیور. یالکز سری تفسیرلره مساعد و مثبت بر عنصر اولقندن زیاده منی بر عنصری ایمایه مصروف اولماسی اعتباریله برینه ده اایسی بولونمیه سی نمی اولونه جق بر تعبیردر. معلومدر که انسان، روحی شائیتنک آنجق کوچوک بر جزؤندن خبرداردر. بونک ایچون بز شعور و غیر شعور تعبیرلری برینه یالکز روحی شائیت نامیله تک بر تعبیر قوللانیور و بونده شعور دن زیاده غیر شعوری تبارز ایتدیرمک ایستیورز. بو شائیتنک اوصافندن بری کندی ماهیتی حقیقده قسماً شعوره ایشمکدر. روحی شائیتنک یالکز بوتعربی سایه سنده درکه بوبوک روحلرک یابدقلری شیدن صحیح بر صورتده نه دن پک آز خبردار اولدقلرینی و هر یاراعنه نك غیر شعور دن فیشقیردینی، فضله اولارق بر جوق فکرلرک نه دن حقیقی شائیتنک آنجق بر عوضی کی ایضاح اولونه بیلدیکنی

و بعضی نادر فکریاتجیلرک آز جوق شائیتنه نه دن تقابل ایتدکلرینی ایضاح ایدیه بیلیرز. مثلاً بولشویککک بر شائیت اولارق مارکسجیلقله مناسبندار دکلدر. کذا فرانسیز اختلالی پرنسیپلری اولان حریت، مساوات و اخوته پک اوزاقدن مطابقدر. چونکه

همراه اولاده فکرلر اساساً شائیتنک کنده سی دکل، سه نبولریمدر. و سه نبولر، شائیتنک بدیهی بر افاده سی اولدقلری آندن اعتباراً ادراک و عمل عضولری طرزنده مؤثر اولورلر. (لهوی برول)، ابتدائی اقوامده کی ذهنی تصورلرک بزم منطقی قانونلریمزه اصلاً تابع اولادقلری حالده حقیقی حیاته فائده یی و دوغرو بر صورتده خدمت ایتدکلرینی کوستردی. بشریتک اک درین حدسلری ده - ایوم قولایجه قابل رد اولقله برابر - هر درین قعائک معناسنی بلا واسطه آکلادینی اسطوره لره انتقال ایتشدر. عصری روحانک تحت الشعور حقیقده کی بوکونکی وقوف بیله اکثریتله تلقینی قیمته بر طاقم سه نبولردن عبارتدر. بونی وضوحه جیقارمه متاداً جهد ایتکله برابر حالا موفق اولمش دکلدر. بونک ایچوندک فعل آداملری عالملر نظرنده دائماً ابتدائی بر مخلوق منزله سنده درلر. یینه بونک ایچوندک بو تیپلر اساس اعتباریله نظریات ایله علاقه دار دکلدرلر و یینه بونک ایچوندک روحی شائیت تمامیتله اساس اتخاذ ایدیه لکجه خرافه سز بر فلسفه تاریخ یاییله ماز.

دها آجیق سوبیله م: تاریخ، تمثیلکار فکرلرک معکسیدر. فکرلرده منسوب اولونان جمعیت وزماندن کلیر. بر جمعیه منسوب و بردورده یاشایان بوتون انسانلرک فکرلری هپ مشترکدر. تاریخی یاپان آداملر بو مشترک فکرلره شعوری، غیر شعوری ترجان اولاییلنددر. معشرک فکر و تمایللرینه یابانجی و یا خصم اولان آدام عقیم و مرضیدر. تاریخک سیری، معشری تصورلرک بر معکسی اولدینی کی عینی زمانده منطقی و هیئت عمومی سیله معنوبدر. چونکه انسان،

ماهیتی اعتباریله، معنوی بر مخلوقدر و هر میانک اک دریه خالق «معنا» در و انسان روحنه تماماً اویغون کله ییلن شیدرک «کرچک vrai» در. روحده علم ایله حکمت تا منشأده برابردر. حتی بوسک بر حکمتله اداره اولونمایان هیچ بر حادته بوقدر. فنا آکلامق، فنادوشوئک، روحی شائیتسزک دکل شعورمنک بر امتیازیدر. حقیقتاً تمثیلکار اولان یعنی اکثریتیه بدیهی کلن فکرلر دریندن تدقیق ایدیلریمه اصلاً باطل دکلدرلر. مادی و معنوی هیچ برشی قایب اولادیقندن فردک بوتون شائیت روحیه سی جوق دریندن بشریتک و ده ایا یاقندن منسوب اولدینی حرث و مدیتک عضوی شائیت روحیه سنی تمثیل ایدر. بناء علیه روحک زمانده کی تکاملی نوعی تکنونک حقیقی بر معکسیدر. نه قادر معنوی نوعلر و ارسه اوقادار مختلف ذهنی طورلر یعنی حدس، مفهوم و فکر شکلاری آلتنده مختلف معرفت احتماللری وارددر. بونجه مذهب و نظریه لر بوسیدن ظهور ایتکده و درجه بدهاتلرینه کوره خارجی دکل، فقط

درونی شایسته‌تری رمزاً افاده ایتمکده درلر. بینه بونک ایچوندرکه مذهبلر اولا کرچک دکل فقط تمثیلکار : Representatif درلر. الحاصل حقیقت حیاتنه ؛ باطلده اولومه نقابل ایدر. چونکه حقیقت یاشاتیر ، باطل ابرکیچ ثولدرر . بونک ایچوندرکه غیر عقلی دوغان تاریخ ، کندی کندیلرخی ثولدرن بطلانلرندن صیریلررق تا تفرعانه وارنجیه قادر منطق یعنی حیاتی بر صورتده تسلسل ایدر وینه بونک ایچوندرکه تسلسل آراسنه غایتیجی بر ترقی شعورینک کیرمه سنه مساع اولور . بو اعتبارله بوتون ماضی استقباله تمادی ایدر . بطلانلرک کندی کندیلرخی تخریبندن سوکرا ثابله شن هر « کرچک » عنصر مؤخر بر تکاملک عزیمت نقطه سی اولارق ، ترقی بوله جه اجتناب اولونه ماز بر حال آلیر . عقل و حکمت حاکم اولازدن اول ترقیه ، موداده کوردیکمزکی ، سوق طبیعی ، احساسلر ، حسلر رهبرک ایدر. فقط نام بر شعوره واریلدندن وعقل و حکمت ثقلت مرکزی اولدندن سوکرا آرتق کلام : Logos حاکم اولور. طبیعی تکاملدن باشقه برده ترقی مفکوره سنک اویانه سی وحتی انتباهدنبیری ذهنیشمش بوتون ملترده ایده ال بر مکلفیت وصفی احراز اتمه سی بوسیدندر. ترقینک ضرورتنه حکم اتمک ، حیاتنه عقلک تکامل قانونلرخی تحمیل اتمکی ایسته مکدن باشقه برشی دکلدر. سوق طبیعی ، حس و احساس دائمی بر دیکشمه مزالکده یاشار ؛ بونلردن هیچ بریسی حرکت دوغورماز . عقل و حکمتک بوتون بیلکیلری ایه بالعکس ایلریده ممکن اولاجق بوتون انکشافلرله کیه و ماهیتاً فعالیتلرلکدن متفردر ؛ چونکه آنجق حرکتده یاشایه بیلیر . ذهنی حیاتک سیرو فعالیتنی یالکز ایمان دوردورر . عقل و حکمتک ترقی ایسته سی یالکز خارجه دوغرو کنیشه مک ایچون دکل ، هرشیدن اول کندی ضمیرنده بولونان یوکسک غاییه دوغرو درینلشمک ایچوندر . شوخالده طبیعی حیات ، معنوی سلامتک خدمتنده قوللانیه جق بر واسطه در . بوسیدن ترقی مسئله سی اک کنیش معناسیله نظریات وفکر یا تمجیلرک دکل ، معنویتله اداره اولونان انسانک عملی حیاتک بر مسئله سیدر .

**

دها آیدینلنق ایچون جانلی برقاچ مثال آلام. — خرسیتانلق قدیم مشرکلیک تعقیب ایتدیکی زمان اولجه کندیسندن اوقادار آمین اولان عقل ، اعتباردن دوشدیکنی وحتی استخفاف ایدیلدیکنی کوردی . بواننده دیوانه لاک یوکسک حکمتدن دها مقبول اولدینی کی غیر معقول اولان محبت حسی ده اک یوکسک بر آ کلاییشن دها قیمتلی اولدی . سبب ؟ — اولا قدیم عضویت روحیه نک حیاتنه انطباقی تأثیری حیاتی احتباسه سوروکلیه جک بر یول طومش اولدیفندن حسابات ابرکیچ بر باطلاق ویره جکدی . بو باطلاق اکثریتده دومنسز بر نظامشک : لک ، اقلیتده ده خرسیتان محبتی تهییجی شکلنده نیجلی ایتدی . معنایه اک مطابق اولانی اقلیتک طوتدینی یول اولدینی ایچون مظفریت ده اونده قالدی . ثانیاً قدیم حیات فکریه ، مقدمات منطقیه سنک

بوتون تکاملنی پتیرمندی . و تاریخ ، سیراننده دوام ایده بیلک ایچون دارا ولسه ده یکی اساسلره محتاجدی . ابتدائی خرسیتانلق ایسته بواجتیا جک ترجائی اولدی . مشرکلیک اکثریتی سطحی بر طبیعت وقابا بر عقله اسیر اولارق بونک اوته سنده هیچ برشی دوشو . نیمورلردی . بوتون موجوداتک وحدتی فکرندن غافلایلر . حال بوکه بوتون حیاتک ایلک منبئی بو متافیزیک شایسته مندجیدی . ایلک خرسیتانلرک صاف ایمانلری بو شایستی حامل اولدینی ایچوندرکه اوزمانده هیچ بر متفکرک و ارامادینی بر حقیقته ابریشیلر .

بر مثال دها : **انتباه** دورنده قدیم ذهنیت تکرار غلبه ایتدی .

سبب ؟ چونکه خرسیتانلق اساساً زهدی حیاتیه بشریتک حیوانلغنی بو غا جق کی اولدی . ذنبوی ، طبیعی ساقلرک چوغی بودورده شدله حبس ایدیلدی . فقط بونلر غیر شعورده یاشامقده بردوامدیلر . ابتدائی خرسیتانلق حیاتی قوتنی قایب ایدنجه بونلر طبیعتله محبسلری اولان غیر شعوردن چیه جقلردی . یالکز بو چقیش آرتق ابتدائی بر فوران کی اولامازدی . چونکه یونان و روما مدنیتلرندن منتقل زنکین بر عقل و حکمت میرائی واردی . بو وضعیتده حیاتک « هنا سنی طبیعتیه دها درین آ کلایه جقدی . بونک ایچون ماضیه عودت نیتیه باشلایان بودور ، انسانی طبیعتک افندیسی یاه جق بستیون باشقه ، دها یوکسک یکی بر علم دوغوردی . **ره فورم** یعنی اصلاحات دینییه دوغوران سببده قرون وسطا قانونلرک کلکنک حددن آشیری توسع و تحکیمدر . بو تحکم اوزون مدت وجدانی حریتی حبس ایتدیکندن نهایت بر باطلاق ویره جکدی . بونک ابتدائی شکلی خام بر حریت فکریه اولدی . فقط بونکده عکس العملی اولاجقدی : مثبت علم عشقی . بو ، اولادجه هرکسک حریت فکریه سی نه ایله ثولجوله جک ، آ کلشمق ناصیل ممکن اولاجقدی ؟ حیاتده کی درین **مها** بونک ده چاره سنی بولارق اصلاحات دینییه دن عقله صحت و یقین آلتی خدمتی کوره جک مثبت تدقیقات شوقنی دوغوردی و بوسایه ده ترقی ده بر نظام ایله اولاییله جک برحاله کلدی .

عینی نقطه نظرندن برده صوک زمانلری ملاحظه ایدلم . بودورلرده ترقی فکری حاکمدر . ذهن ماهیتی اعتباریه ترقی ایتدیکنه کوره بو فکرک حاکمیتی معنای حیاتک شیمدی به قدر اصلا کوروله مش بر درجه ده مشعور اولدیفنه دلالت ایتدیکی کی (هه گول) فلسفه سنک زمانه نه دن بدیهی کلدیکنی ده ایضاح ایدر . فی الحقیقه بو فلسفه نظرنده انسانلرک رتبه سنی تعیین ایدن شی شعورلرینک درجه سیدر . بونکله برابر عصری ترقی مفهومک تبیینک ممثلی ، (هه گول) ده اولایوب دها محصور ودها سطحی اولان بر ترقی مذهبنده در . بو مذهب ، حیاتک معناسنی مادی ، اخلاقی وذهنی شرائط حیاتیه نک اصلاحنه تیزیل اتمک

آرزوسیه اکثفا ایدر . (۱۷) نجی عصر دنبیری عضویت روحیه نک ذهنی قسمی حاکم و مرغوب اولدیفنه کوره حیاتک دیکر وجوهی صاغر کرکینلرک حالنده قالارق نهایت یالکز ذهنی جهتک کرچکدن حقیقی اولدینی قناعتی حاصل اولدی و بوسیدن عصری ترقی مفهومی ذهنیه جیلک میلی اوزرنده دورارق معنویت و روحک دیکر افولهلری هر درلو معنادن محروم بر ایلدی . نهایت (۱۹) نجی عصرک متافیزیک منکرلکی بو ذهنیتک نام بر تنو جی اولمشدر . بو ذهنیتک شری قادر خبری ده مهم اولدیفندن اوزرنده بر آرز دورمق لازمدر . اعتراف اتمکی که بوفکر یا تمجیلنی سایه سنده بوتون بشریتک ذهنی جهتی ایشیدیللمش بر طرز و سرعتده انکشاف ایتدی . فضله اولارق ذهن حد ذاته درین بر شی اولامقده برابر درین شیلری آ کلایمقده الکایی بر واسطه اولدیفندن کنیش ودرین معنای حیاتنه ، دها واسع بر صورتده کچمکده بو انکشاف اتمش واسطه رهبرک ایده جکدر . چونکه بوتون دونوم نقطه لرنده تکامله انکشاف اتمش بر ذهن رهبرک ایتدیکندن (۱۹) نجی عصرک قوتلشمش ذهنیه جیلکی مهم بر قازانجدر . هر دور ، ترقی اشتیاقلرخی موجود ذهنیت و افاده لرله بیان ایتدیکی ایچون (۱۷) نجی عصردن (۱۹) نجی عصرک نهایتلرینه قادر بوتون ترقی متفکرلری ده زمانلرینک ذهنیتی قوللاندیلر . بونلر روحک ، معنویتک دیکر وجهلرخی نسیانده بر اقان برفکر یا تمجیلنی یاهه لرینه رغماً آ کلایه واسطه سی اولان ذهنی انکشاف ایتدیردکلرندن آجدقلری نظری ترقی دوریه بوتون مضرتلرینه رغماً متشکر اولمالی بر .

بشریت بو کون ده یکی بر بحران کچیریور . ترقی فکری یالکز منورلرک دکل کومه لرکده « آمنت » سی اولدی . بونلرک بو کونکی ایده آل خالاری تکنیقلمش خام شوفوردر . بو کونکی کزیده لرایسه حکمنی اجرا اتمش بر مفکوره نک بقایاسی اولدقلرندن نه بونلرک یکی نسل اوزرنده بر پرستیشلری ، نه ده یکی نسلک کزیده لر نظرنده بر قیمتی واردر . یکی نسل ابتدائی بر انسان ده اولمادیفندن یوکسک ودرین حقیقتلرله امتزاج اتمیه جک کی دکلدر . یالکز یکی بر انسانک هنوز خام بر ریشیمی اولدیفندن ماضیه فائق بر حرث بونلرجه آنجق شعور لائمش حیاتک غیر ذهنی قوتلر یعنی سوق طبیعیلر ، غیر عقلی حسلر ، فوق الذهنی اقتدارلرله تماملایه سی سایه سنده اولاجق کی کورونمکده در . بوسیدن بر عصر دنبیری احتباس ایدلش غیر متجاوز انسیاق عنصرلر بو کون محبسلرندن چیه ررق فردی و معشری حیاتی تهلیکویه قویشلردر : ایسته زمانمز بحرانک حقیقی سبی .

مصطفی شکیب

